

VOL. 25. ÉV

1927 június 15.

DETROIT, MICH.

DONGO

1060—25 STREET, DETROIT, MICH.
ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

No. 12 SZÁM - 16

- Azt írja Józsi Amerikából, hogy sztrájkba van.
- Tuttam én, hogy köszvényt kap abba a vizes országba.

A GÓLYA

Irta: KEMÉNY GYÖRGY

Kint az állatkertben
 Öreg gólyát láttam
 Vaskerítés megett.
 Fent a messzi kékben
 Feketelő sávban
 Gólyanyáj lebegett
 Büszkén himbálózva.
 Durva vasrács mellett
 Busulगतó gólya
 Hogy azokat látta:
 Kiállott a gátra
 S egyet-kettőt ugrott,
 Majd pedig felbukott
 S ellankadt két szárnya
 Lógott félszeg módra
 Mint törött motóla.
 Szomorú volt a kép,
 De a szájtató nép
 Hangosan röhögött,
 Mert úgy erőlködött
 Rabságban kinlódva:
 Szárnyaszegett gólya,
 Szegény öreg gólya.

Allok az emberek
 Nagy állatkertjében
 Sután meghuzódva;
 Szállni már nem merek,
 Mert közöny vasdrótja
 Megvérzi a szárnyat.
 Hogy az eget nézem:
 Elfognak a vágyak,
 Mintha mégis szállnék...
 Ámde már egészen
 Elriaszt az árnyéka,
 A magam árnyéka.
 Utamat elállva
 Csöcselék a sárba
 Tipor s undok béka
 Ül a szegett szárnyra.
 A báméskodó nép
 Mintha úgy illenék:
 Büszke a békára.

Szárnyaszegett gólya
 A rabtelket rója
 S kuruttyolgat rája
 A mocsár békája.

C S E R L A J O S
 8126 W. JEFFERSON AVE.
 DETROIT, MICH.

Kapható nála: szivar, dohány, cukor-
 ka, kés, borotva, pápaszem, pipa, já-
 tékszerek és revolverek. Akinek mu-
 nició kell ebben a száraz világban, hát
 csal: szőljön neki. Védékről érkezők
 keressék fel üzletét.

Ki tanyája ez a nyárfás

A képviselőház cirádás, csillogó falai közé bevonult az egyszerű tanyák világa: ankéteznak a tanyai közigazgatás reformjáról. A budapesti ember talán néz egy nagyot — legalább is az átlag-budapesti — és nem tudja, mi van azon vezércikkezni való, hogy új rendet teremtenek a tanyán, amelyről általában csak a cigánymuzsikából ismer valami afféle problémát, hogy "Ki tanyája ez a nyárfás?" és hogy visszaállítják a pusztabírói intézményt, amelyről ugyancsak cigányreminiscencia cseng a fülébe, mondván: "Haragszik a pusztabíró, becsületesem bánja..." Pedig a magyar tanyavilág rendje, egészsége és művelődése egyik legfontosabb problémája ennek a trianoni Prokusztesz-ágyba nyügözött nemzetnek s a mostani tanyai ankét igen helyes és üdvös dolog. A kormánynak csak dicséretére válik, hogy a tanyai iskolák ügyének nagyarányú rendezése után — ami Klebelsberg Kunó grófnak pártkülönb-ség nélkül elismert érdeme — a tanyavilág közigazgatásának régi és fájó kérdését is meg akarja oldani.

Hatmillió holdnyi területről s annak több mint egymillió főnyi szinmagyar lakosságáról van szó, — tehát nem holmi hatodrangu és csak lokális jelentőségű érdekről. Az Alföld óriási tanyavilága, meg kell valanunk, százalmas elhagyatottságban és elmaradottságban tengődik, akkor, amikor Budapest és általában a városok a legmodernebb vívmányok használatával büszkélkedhetnek. Odalenn a tanyákon Petőfi Sándor korának sorában feneklett meg minden haladás s a tanyák közlekedési, egészségügyi, hitéleti, gazdasági és közigazgatási állapotai egyszerűen elképesztőek. Aki meg akarja ismerni ezeket a szörnyű állapotokat, olvassa el Gesztelyi Nagy Lászlónak, a duna-tiszaközi mezőgazdasági kamara igazgatójának — a mostani ankét előadójának — szivfacsaró könyvét, amely úgy hat, mint a legsötétebb tónusokkal megírt orosz regény. Döbbenetes hatását csak fokozza az a tudat, hogy amit elmond: valóság.

Nagyon helyes és valóban sürgető feladatok megoldása tehát mindaz, a mit az ankéten előadtak és elhatároztak. Kell, hogy a tanyavilág végre komoly és rendszeres közigazgatáshoz jusson, — akár kitelepített jegyzőségek, akár a régi pusztabírói intézmény visszaállítása alakjában. Kell, hogy a tanyai postaszolgálat végre rendeztessék. Kell, hogy a tanyai temetkezés ügyét rendezzék, mert mégis csak vérlázító anomália

az, hogy sok helyen ma is még temetés nélkül, egyszerűen elföldelik — egy dolgos élet szomorú jutalmául — a halottakat. Kell, hogy végre egységes és jó, gyakorlati szabályrendelet könnyítse a tanyai építkezést. Üdvös gondolat, hogy a tanyai leventeifjúságból megszervezzék a tanyai tüzoltóságot az Isten háta mögött meghuzódó tanyai épületek védelmére. Helyes és üdvös dolog, hogy tanyaközpontok létesüljenek s még helyesebb és üdvösebb, hogy végre az egészségügyi szempontok is szóhoz jussanak és érvényesüljenek az eddig teljesen magukra hagyatott tanyákon. Mindennél fontosabbnak tartjuk pedig azt, hogy megteremtsék a létfeltételeit a tanyai lakosság lelki gondozásának is.

Az ankéton elhangzott kijelentések, fejtegetések és indítványok tartalmasak voltak. — a közvélemény most már azt várja, hogy minél előbb és minél tökéletesebben meg is valósuljanak. A nagy nemzeti megújodásnak — amely a jövő történelmi programja — hatalmas erőtartaléka a tanyai lakosság, amelynek biztonsága, fejlődése, testi-lelki gondozása egyfelől a nemzeti teremtésnek fontos érdeke, másfelől a középosztály mai nagy válságában a nemzet egészséges társadalmi fejlődésének és egyensúlyozódásának egyik előfeltétele. Dolgos, nemzetfenn-tartó magyar emberekről, családokról, egy egész nemzedékről van szó, — és ez mindent megmond komoly, értelmes magyar emberek számára. Nem lehet továbbra is halott, süket Ázsia a magyar tanyavilág, amelybe "nem hallik bé a kurjantás", a modern élet egészséges szava, pedig a tanyavilágról nem lehet elmondani sem azt, hogy aluszik, sem azt, hogy hallani nem akarja. Akarja bizony és várja már régen. Tegyenek róla az illetékesek, hogy ne sokáig kellen már várnia s a nótabeli nyárfásnál ne kelljen tovább találgatni, hogy ki tanyája: pusztulás-e vagy pedig a fejlődő, dus magyar életé?

(Az "Uj Nemzedék"-ből).

A NIAGARÁHOZ VALÓ
KIRÁNDULÁSOK

alkalmával, ha Buffalo városát és a világhírű Niagara Falls-ot felkeresi ne feledjen el betérni a River Roadi magyar vendéglőbe a Riverside Park sarkán levő magyar vendéglőben elsőrendű frissítőket kaphat és figyelmes kiszolgálásban részesül.

SZÓKA IMRE és FIA

2809 Niagara St. Buffalo, N. Y.

VIDÉKI KRÓNIKA

KENMORE-on bál volt s az egyik miszter igen felkészült a bálba, még talán a sarkantyuit is felkötötte. Nem is történt volna baj, ha bele nem nézett volna tulságosan a holdvilágba. Mivel pedig igen erős volt a holdvilág, a miszter hazamenőben eltévesztette az utat és Kenmore helyett elbotorkált Barbertonba. Ott azután megtudta, hogy nem jó helyen jár, visszafordult tehát és haza is ért, úgy reggelre. Otthon seprűvel várta a misziszé és a miszter szentül megfogadta, hogy nem megy többé bálba.

Pályázatot hirdetett az egyik kenmorei "restórant"-os köpcsjaka mosói állásra, de csakis olyanok jelentkezhettek, akik nem szeretik tulságosan a ködmönlevet. Rövidesen akadt is egy takaros mosogató, aki nem itta meg a ködmönlevet, hanem csak nyelte. Így azután nemsokára oda is lett a nagy hivatal és kikapta a "tájmot". Azóta nem tanácsos tőle megkérdezni, hogy mikor pályázik megint valami jó állásra.

Lackawanna-ról elment az egyik miszter a buffalói magyar színelőadásra és pedig "Lizin".

Mikor azután vége volt a színháznak, nem találta sehol a drága "Lizit" és szörnyen megijedt, hogy talán ellopta valaki. Másfél órai keresés után mégis csak megkerült a "Lizi" és a miszter megfogadta, hogy ezután inkább gyalog megy a színházba.

McKeesporton az egyik miszter kirándult és meglehetősen sokat szedett be a jóból s ugyancsak holdvilágos kedve volt. Iszogatás közben odakerült egy jó ismerőse és most már kettesben fogyasztották a holdvilágot. Egyszer csak azt mondja az első bodi, hogy menjenek el a "ballert megfikszozni." Hát el is mentek, de hogy a fikszozás nem sikerült, a második bodi mérges lett, betette az első bodit a gőzbe és rázárta az ajtót. Mikor a bodi felébredt a gőzben, nem tudott kimenni, kinyitotta tehát az ablakot és a tüzelőtrán felment a tetőre, onnan pedig szépen lekerült az udvarba s a boldog viszontlátás örömeiben elment a másik bodival meginni az áldomást és a cimborák csak másnap kerültek haza holdkórosan.

Dr. FARKAS GÉZA

500 DOLLÁR BIZTOSITÉK
AZ ÁLLAMNÁL

Magyarországi és itteni peres ügyek
gyors és pontos elintézése. Pénz-
küldés, jogi tanács és hajójegy.
Forduljon hozzám bizalommal.
1958 Genesee Str. Toledo, Ohio

BEBIZONYITTÁ

Bandika (torkaszakadtából ordít): Rézi néni! Rézi néni! Gyere csak ki.

Rézi néni (végre kijön): Mit akarsz Bandika?

Bandika: Semmit, csak azt akartam, hogy meglásson a kis Miska gyerek, mert nem akarta elhinni nekem, hogy olyan orrod van, mint egy vörös uborka.

TITOK

— Ön betört a hivatalba, elvitte a pénzt és elásta.

Betörő: Ugy van.

— Es hová ásta el?

— Azt nem mondhatom meg.

— Ugyan miért nem?

— Mert az hivatali titok.

JULIUS
12

Ezen a napon indul New Yorkból a közkedvelt

BERLIN

óceánóriás, hogy kényelmes, tágas kabinokban, gyönyörű nyári utazás után az

ÓHAZÁBA

vigye azokat a magyarokat, akik ezt a nagyszerű társasutazást

Kemény György

a népszerű magyar költő a "Dongó" szerkesztőjének személyes vezetésével akarják megcsinálni. Leszállított h a r m a d-osztályú térít jegyek

NEW YORK-BUDAPEST

ÉS VISSZA \$192.50

U. S. ADÓ KÜLÖN

A világhírű Lloyd-konyha és kiszolgálás. Foglalja le helyét már most a helyi ügynöknél vagy

32 Broadway, N. Y.

NORTH GERMAN

LLOYD

ESET A VILLAMOSON

Budapesten az egyik villamoson történt, amint az szaladt a keleti pályaudvar felé. A Perronon egy javakorabeli testes vidéki ur terjeng, mellette a cingár pesti. A kalauznak utolsó fordulója van. Készen jár az idő, bóbiskál. A villamos hirtelen éles fordulatot vesz a pályaház elé, mire a pesti ifju ugrásra készen áll a lépcsőn. Azzal az álbravúrral, ami a pestiek sajátsága, készült az egyik villamosról átlebbeni a másikra. A javakorabeli vidéki az ilyen produkciókkal még nem ismerős, tehát vasvilla szemekkel, gyanakodva nézett a pestire:

— Ugyan mit szándékolhat ez a jámbor itt a lépcsőn, mikor közvetlen utánnunk jön a másik kocsí — világított arcáról a nagy kérdés. Bizonyosan öngyilkosjelölt. Mire idáig érkezett logikus gondolatfűzésében a vidéki, a pesti máris ugrott. Egy pillanat rezdülése: a vidéki már is megkapta a pestit gallérjánál fogva, a nagy lendület azonban a vidéki fejét hozta nem kívánt összeütközésbe a Perron "ajtófélfájával". Aminek következtése lön, hogy elengedé az ugró pestit aki erre viszont oly szabályosan elterült a kövezeten, mint a béka.

Az 53-as befékezett. Az utána következő 19-es majdnem kisiklott. A pesti szedelőzött a kövezetről megnyomorított tagjaival. A javakorabeli vidéki homloka, orra, mint akit vashusánggal megkölintottak, kékre-zöldre dagadt és mig nyomkodta nagy elkeseredetten, kitért belőle a dráma:

— Hogy lehet valaki ilyen nagy számár?... —

— Micsoda?! — perelt vissza az addresszált pesti — még én vagyok a számár?...

— Talán én?... kezdődött az enyelgés.

— Hát én?!... — viszonzá a pesti s miután kilátástalannak látta, hogy e kérdésben békével megegye-

nesehetnek, hát bőszen elkiáltta magát:

— Rendőr!

A vezetők és a kalauzok leszálltak. Összecsődültek. A villamosok megálltak. A tömeg egybeverődött. Kész volt a tipikus pesti forgalmi akadály.

És amire a rendőr a jegyzőkönyvvel elkészült, már a budai dunaparton is álltak a villamosok. Az utasok között pedig szájról-szájra szállhatott a babona:

Tudnivalók

Julius 12-én a North German Lloyd "Berlin" nevű hajóján indulok Magyarországra s eddig már sokan jelentkeztek, akik velem teszik meg az utat.

Akik csatlakozni akarnak hozzánk, jegyezzék meg a következőket:

1) Foglalják le helyüket mielőbb a hajón és lehetőleg irjanak nekem, hogy velünk jöjnek.

2) Akik részt akarnak venni Julius 31-én a kis-kőrösi Petőfi-szobor leleplezésén, azok is jelentsék be szándékukat.

3) Heves vármegyében nagy arató ünnepet rendeznek az amerikai magyaroknak, Tokajban és Badacsonyan pedig szüreti mulatságot. Budapesten megnézzük a Szt. István napi körmenetet. Érkezésünk alkalmával pedig nagyobbszabású fogadtatás lesz Budapesten, ezért idején szeretném tudni a velünk együtt jövők neveit.

4) Magyarországon mozgóképeket veszek fel különösen azokon a helyeken, ahonnan tömegesebben élnek itt magyarok, s azért kiki idején írja meg, hogy kiket szeretne látni Magyarországról a mozgóképeken.

Magyar szeretettel

KEMÉNY GYÖRGY

— Rövidzárlat van valahol. Történt pedig ezután, hogy a vonat elvitte a vidékit, a rendőr pedig a pestit. Mert a pesti összeveszett azon a rendőrrel, hogy szabad-e a villamosról leugrálni. A vita végül

is valamelyik országban végződött békességesen.

De nem annyiban maradt ám a dolog a vidékivel!

A pesti feljelentette becsületsértésért és könnyü testi sértésért a vidékit, azzal érvelvén, hogy az illető nemcsak hogy letaszította a villamosról, hanem még le is szamarazta. A büntető járásbírósa elé került az ügy. A rendőri jelentés és a feljelentés áttanulmányozása után a bíró a sértett legnagyobb megdöbbenésére igen nyájas hangon fordult a felekhez:

— Uraim, nem volna lehetséges valahogyan a béke?

A felkavarodó keserűség a pesti torkára fullasztotta a szót. Mig a vidéki azzal az édes, elbájoló naivsággal, ami csak nekik adatott meg, tekintélyes pocakján kezét összekulcsolva, kellően bazsalygott át a pestire. Ellenállhatatlan volt:

— Há' iszen ami engem illet... — mondotta nagy szerénységgel — — kész vó'nék parolázni... — jelentette ki harsogó derűtség közben.

— És kegyed?... — fordult most a bíró a sértetthez.

A pesti még egyszer végignézett könnyü testi- és becsületsértőjén és még az iménti derült hangulat hatásában jól sikerült pesti zsargonban válaszolt:

— Hát engem is megfőzött!...

Ennekutána pedig megtörtént a parolázás és írásba foglaltatott a béke. Az eljárás megszűnt. Annyit azonban még sikerült megtudnunk, hogy a tiszaháti földesur, mert ez volt a vidéki, szives atyafiságos vendéglátásra hívta meg magához a pestit, akinek a nevét semmiképpen sem áruljuk el, miután ugyis ismeri mindenki az egyik pesti kabaré színpadáról.

Dr. L. H. HERBERT

VOLT EZREDORVOS

8005 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH

Viszlaj Jánosnál

Nem vendég a bánat,

Ételben s italban

Jókedvet kínálak

A szállodájában.

Nézzen be hozzája,

Ki Pittsburghba kerül,

Soha meg nem bánja.

Aki holdkóros lesz,

Nem esik hibája

S nem viszi nagybotos

Drága komaságba.

109 GRANT STR., Pittsburgh, Pa.

SZIGORU RÁSZÓLÁS

A YOUNGSTOWN-ban megjelenő "Magyar Hírlap" a minapában a következőket írta a clevelandi magyar gyermekekről:

"Hetekkel ezelőtt Cleveland város iskolaszéke a Rawlings Junior High School nevét megváltoztatta.

Az iskola, melynek tanulói majdnem mind idegen nemzetiségű leszármazottak, Kossuth Lajosról nyerte új nevét.

A Louis Kossuth Junior High School büszke hirdetője Cleveland városában a magyar névnek. Azaz csak lenne...

Az iskola új elnevezése nagy zavarokra és felfordulásra vezetett.

Az iskolába járó tanulók 43 százaléka, tehát majdnem fele — magyar gyerek.

Az iskola Cleveland város ama részén áll, ahol a magyarok évekkel ezelőtt még ezerszámra laktak, de még ma is laknak.

Az iskola tanulóinak második fele mindenfajta nációból került ki, száz percentes amerikai, lámpával se lehet közöttük lenni.

Lássuk, mi történt a Louis Kossuth Junior High Schoolban, a névváltoztatással kapcsolatban?

A tanulók — akiknek majdnem a fele magyar szülők gyermeke — felhördültek s élesen tiltakoztak a névváltoztatás ellen.

Panaszuk az iskola vezetőjénél, Benjamin R. Eggemannnál, visszhangra talált, aki megengedte, hogy a gyerekek — ezeknek majdnem fele magyar — szavazzanak a névváltoztatás felett.

Ezernegyven szavazat volt a névváltoztatás ellen és csak 149 mellette.

Ha feltesszük hogy a 149 szavazat mind magyar gyermekek szavazata volt, — akkor is több mint ötszáz magyar tanulóból alig több, mint a negyedrészt szavazott Kossuth neve mellett.

Hát ez bizony nagyon szomorú és kétségbeesítő jelenség!

Azt még megtudnánk érteni, hogy az olasz, tót, román, szerb stb. stb. származású gyermekek — nem szívesen nyugosznak bele abba, hogy iskolájuk neve a magyar szabadságmozgalom legnagyobbjának a nevét viselje.

De, ha a több, mint ötszáz magyar gyermekre gondolunk — akkor a kétségbeesés bizony, elszomorítja a szívünket.

Ezek a gyermekek, jobban mondva szüleik, megérdemlik megvetésünket.

Amerika s az amerikaiak, akik bizony megszokták válogatni, hogy a külföldiek közül kiket tiszteljenek meg, még ma is hódolattal borulnak le Kossuth nagy és szent emléke előtt. Cleveland város iskolaszéke egy iskolát keresztelt el Kossuth Lajos névre.

Ugyanakkor ennek az iskolának magyar és magyar származású tanulói tiltakoztak ez ellen, ahelyett, hogy örömmel büszkeséggel és hálás köszönettel vennék a névváltoztatást tudomásul.

Mert ez bizony nagyon kétségbeesítő jelenség!

Kiket hibáztassunk? A gyermekeket. Nem, hisz ez a serdülőben levő fiatalság még képtelen önálló gondolkodásra!

A szülőket azonban számon kérjük. Így nevelték, ilyen amerikai magyaroknak nevelték gyermekeiket?

Az egyházak, a papok, tanítók — ilyen értelemben oktatták a gyermekeket a nyári magyar iskolákban? A szöszékről?

Az újságok, könyvek erre tanították a szülőket?

Nem tudjuk elhinni az egész ügyet! A baj talán az, hogy a magyar szülők egyáltalán nem nevelték gyermekeiket. Szabadjukra hagyták. Az utca, a rossz társaság, az adta meg a nevelést.

A Louis Kossuth Junior High School éretlen és neveletlen tanulói forradalmat játszanak.

A jogos és indokolt forradalmat megérti minden józan gondolkodású ember.

A Rawlings névhez nem azért ragaszkodnak, mivel annak egykori viselője az amerikai vagy a világtörténelem egyik kimagasló alakja lett volna.

Szegény — Mr. Rawlings, nyugodjék békében — egy magát jótékonynak kijátszó de más emberek bőrén meghízó, gazdag telekspekuláns volt, akit az amerikai köztudat egy pár ezer dollár adományért megtisztelt a "philanthropist" jelzővel.

A Rawlings névhez nem azért ragaszkodnak a tanulók.

Az iskola sport csapatának van vagy hat ezüst — silverplated — serlege, melyekbe a Rawlings név van belevésve.

Az iskolának van egy újságja, mely a köztudatban, mint "Rawlings Record" szerepel.

Ezért nem akarnak bemenni a névváltozásba.

Ez azután olyan szegénységi bizonyítvány — amihez nem kell kommentár.

A clevelandi Rawlings-Louis Kossuth Junior High School magyar tanulói szüleinek pedig gratulálunk! Levizsgáztak — gyermekeik eddigi nevelésével... R.

JANIKA BETEG

A gimnázium igazgatói irodájában megszólalt a telefon. A negyedik osztály főnökét keresték.

— Halló! Tanár ur fiam, Kovács János ma nem jöhet el az iskolába. Nagyon meg van hülve — mondja egy férfias hang.

— Ki beszél ott? — kérdi a tanár gyanakvoán.

— Az édesapám, tanár ur kérem.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

TEMETÉSEKET ELVÁLLAL A LEGFENYEBBETŐL A LEGEGYSZERŰB-
BŐL A LEGJUTÁNYOSABBAN

BICZÓ FERENC

8027 W. JEFFERSON AVE.

DETROIT, MICH.

TELEFON: CEDAR 0175.

MUFFOL MISKA

FŐBURDOS SZAVALATAI

PITNYIKRE se lehet menni, mer mindég hideg van meg esik a zó. Ha tovább is így tart, hát máhónap gyulájba is fűteni kell itt. No, de nem is csuda, hogy ijjen hideg van, mer a zémberek is ojjanak, mindha csak a fagyasztóból vették volna ki őket.

Frenklin környékén meg elment a zegyik kicsászolt bodi himes tojásér a vót misziszéhez, de nem is annyira himes kellett neki, mind inkább ködmönlé. Hát adott is neki a miszisz, de a bodinak több kellett volna. Csakhogy a miszisznek nincs ködmönleves üstye csak úgy a szomszéd miszisztül kéri el néha, így azért nem akart többet adni a bodinak, mer akkor nem marad belüle a miszsternek. De hogy a bodi sokat rimánkodott, hát aszonta neki a miszisz, hogy hozzon valami prezentet, akkor lesz minden. A bodi el is ment raduvéba oszt vett a miszisznek egy takaros szutot, akit mingyán fel is tróbáltak együtt. Oszt hogy pászentos vót a szut, hát azóta nagy becsületi van a bodinak, oszt a miszster nyalhatja a szája szélit.

Piczburgó meg a szkacsbarmosi bodi úgy elvakult a hóvilágtul, hogy a fekete görli is fejirnek nézte oszt csak erőszakkal kisírte hazafelé. A háznál azutég a barna kishány igen mondogatta a bodinak, hogy menjen a godehelbe, de a bodi csak tolakodott befele. De baj lett belüle, mer a neszelésre felébrett a barna kishány apja, aki egy nagyfene niger, oszt ojjat ütött a bodi fejére, mindha csak labda lett volna. A bodi se vette tréfára a dógot oszt a kerítéseken át ojjan hamar lekerült a hegyrül, hogy monyóplánon se érték volna utól. Az-

óta még rá sem mer nézni a barna kishányokra.

Oszt hogy a zőreg Dongó a zóházába mén, hát mondok nekem is el kék vele menni mer igen takaros misziszek vannak a zókontriba.

VEGYES HIREK

Lindbergh-et szinte leirhatatlan módon ünnepelte Washington, ahonnan tíz év előtt valósággal kiüldözték Lindbergh apját. Tíz év múlva majd senki se lesz kívánsi Lindberghre Washingtonban. Így meg ez ebben a "hecc"-es világban.

A Balkánon újabb kavarodás van. De nem is esoda, hiszen Trianonban nagyon kinyitották a balkáni szemeket.

New Yorkban újabb magyar lap jelent meg nagyon szép kiállításban és változatos tartalommal. Az új lap címe: "Magyar Nő". Reméljük, hogy nagyra nő a "Magyar Nő".

Chamberlin a második amerikai repülő is megtette az Océánon át az utat Európába és Berlin mellett szállt le. A németek egy cseppet se haragudtak, hogy az amerikaiak így kitesznek magukért. Nem esókolóztak ugyan, mint a kikapós franciák, de azért lelkesen fogadták az amerikai repülőket.

A Dongó hátralékosait elrepitetjük valahová, ha még sokáig hallgatnak azokkal a betegekkel.

Lindbergh-nek az a szerenésége, hogy még csak 25 esztendő, mert másként őt választanák meg az E. Á. elnökének. Mire 35 éves lesz, mások lesznek majd a hősök. Mert a hősöket itt úgy változtatják, mint a gallért.

Toledo kivánságok

A "gólya" néni foglaltassa le a pedádat.

— Térj vissza, mint a toledo galambok.

— Reggel hatkor legyen az esküvőd, mint a toledo legényeké.

— A bodik toljanak ki téged a sárból.

— Kérdezzék meg tőled, hogy hol vetted a cipődet.

A POTYAOLVASÓ

Homestead-on előveszi a Dongó képviselőjét egy magyar bodi és ugyancsak keményen kérdőre vonja, hogy miért késett a Dongó. A megbízott előveszi a névsort és rájön, hogy az illető nem is előfizetője a Dongónak. Odaszól tehát neki:

— Előfizető maga?

— Nem én! — válaszol nyugodtan a bodi — de a stórosomnak jár, hát ott szoktam olvasni.

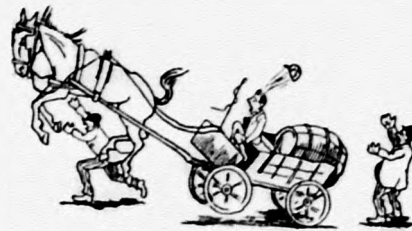
— Mit zongorázik akkor, ha még csak nem is előfizető? Rendelje meg a lapot és akkor szavaljon.

— Azt már nem — vélekedik a bodi — de azért mégis gyalázat, hogy így késik a Dongó.

KHÓN GALLÉRT VESZ

— Hány darab gallért parancsol?

— Mi? Mi az, hodj hányat? Hiszen csak egy nyak van nekem!

ALMAVIRÁG

Nem leszek énekesed, én gyönyörű almavirágom. Tudom, meghalnék ugyanis, amíg a nótád eltalálok.

Öreg cigány vagyok már és jaj, még a csontom is fázik, ha megfog a május és süket fülembé hahotázik.

En már csak sirni szoktam piros, dobogó hegedümön s a tavaszt almavirág, bizony... legfeljebb elfütyülöm.

TARNÓCY ÁRPÁD

Fazekas Pistánál
Senki nem kesereg
Mert hiszen Fazekas
Tréfás gönci gyerek.
Nála a felhött is
Táncos kedvű marad
S marokra szoritja
A talpas poharat.
511 Ontario Str. Buffalo, N. Y.

BOLYONGÁSKÖZBEN

Irja: **KEMÉNY GYÖRGY**

MIKOR az ember végigbolyongja Amerikát, sok mindenféle dolgot lát és hall az amerikai magyarok között. A sok szomorúság mellett vannak még lélekemelő dolgok is, meg azután akadnak tetőtől talpig magyar emberek ebben a dollárhajszoló országban. Egyik vasárnap Perth Amboyban voltam és csodaszép mozgó képen örökítettem meg a perth amboyi katolikus magyarokat, akik szinte beláthatatlan sorban özönlöttek ki a templomból. Sok-sok magyar leány, fiu, asszony és ember van ezen a képen s majd odaát bemutatom őket az óhazai magyaroknak. Ennél érdekesebb képet aligha láthatnának.

A jó öreg "Ubricsen" Vargyar Károly vendége voltam s ez a ritka magyar ember egész családjával együtt olyan szívesen látott, mintha csak a testvérük lettem volna. Ugyancsak "Ubricsen" találkoztam Miller Györggyel, aki odahazulról Molnár György, vagy ahogyan a szülőföldén, Vas megyében ismerik: Gazda Gyuri. Itt Amerikában sok megpróbáltatás után nagy vállalkozó lett és New Jerseyben ő építi a legnagyobb-méretű csatorna-hálózatokat. Érdekes magyar ember, aki tejbevajba füröszténé a vendéget, ha véletlenül nem árulnának sört és bort. Erről az érdekes, tagbaszakadt és minden ízében magyar emberről majd irok még valamikor, mert ígérete szerint ez őszön találkozunk Magyarországon.

A phillipsburgi magyarok szívesen fogadtak, mint előző alkalomkor. Derék, jóra való magyar emberek laknak azon a vidéken,

csak az a kár, hogy nagy eső sokakat visszatartott az előadásomról. Róluk is több mozgóképet vettem fel s majd őket is bemutatom az óhazai magyaroknak.

Sok-sok előzékenységgel és barátsággal találkoztam körutamon s akik bármiféle szíveséget tettek nekem, fogadják köszönetemet. Elég közönyösséget és hidegséget is tapasztaltam, de ezeket elfeledtem. Mindenki olyan kalappal köszön, amilyen van neki.

Jó két hét múlva Magyarország felé indulok s onnan olyan képeket hozok majd, hogy azokban gyönyörűségük lesz mindazoknak, akik még szeretettel gondolnak a szülőföldre. Arra kérem a jóindulatu magyarokat, hogy távollétem alatt gondoljanak rám olyan barátsággal, mint aminővel én gondolok rájuk.

A SPÓROLÓS VÁDLOTT

Bíró: Családi állapota?

A csirkefogó: Nősültem, bíró ur.

Bíró: Miért mondja, hogy "nősültem", miért nem mondja egyszerűen, hogy nős.

— Mert meg akartam spórolni a bíró urnak azt a kérdést, hogy ült-e már. Tudniillik "nős" is vagyok, meg már "ültem" is.

BÁLINT SZÓRAKOZIK

A fogorvos, mialatt előkészületeket tesz, hogy a páciens fogát kihuzzza:

— Kegyed ugy-e nem idevaló?

— Nem. Vidéki kovácsmester vagyok.

— Átutazóban van itt?

— Nem. Egy kicsit szórakozni jöttem.

HEGEDÜS PÁL

KÖZJEGYZŐ

517 RIDGE ROAD

LACKAWANNA, N. Y.

Ellátja mindenkinek ügyes-bajos dolgait. Kiállít okiratokat, pénzt küld és elad hajójegyeket minden vonalra. — Aki pedig nyakmerevedésben van, az kaphat nála bedörzsölésre finom olajat.

SZUSZOG PALYA

LEVELE AZ ÓKONTRIBA

Kelt betses Levellem gyászton Pá Kedves egy lyó Párom bortsa kívánom, hogy friss lyó egészségbe tanájjon ez a pár sor írásom. Oszt most mán arrul is tutósítalak, hogy a nyár derekán hazamék, mer a Dongó ulyáság szerkesztőjével sokan mennek a hazába, hát mondok én is velük megyek, mer utójjára ami sok az sok. Mondok itt most ugyis gengén megyen a munka, hát inkább otthon furok meg faragok egyetmást. Tudom, hogy ugyis sokat kell maj fózozni.

Hát ugy készüjj Párom, hogy julius végére otthon leszek oszt megmutatom, hogy meg tudom még fogni a kaszanyelet. Egy kicsinyt mán deresedni kezd ugyan a hajam, de azér nem baj, mer legény vónék a talpamon. Oszt a faluba ne szójj rula senkinek, mer antul nagyobb lesz a bámulás.

Oszt most mán bezárom betses Levellem oszt vagyok hü Párod az hideg sir bezártáig

gut bály

PALYA

EDES KEDVES KOMÁM

Emlékoszlopot emeljenek neked a tengerközepén, ha bucsuzás nélkül vész el a más Dongóját!

H. E. VARGA

ÜGYVED ÉS JOGTANACOS

541 Society for Savings Bank Bldg.

CLEVELAND, O.

Cherry 8092

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY

Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
6 hónapra	\$2.00
4 hónapra	\$1.00
Magyarországra egy évre	\$3.00

A DONGÓ CIME:
1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER

PUBLISHED SEMI-MONTHLY

Editor: GEORGE KEMENY

Entered as second-class matter July 15th, 1926 at the Post Office at Detroit, Mich., under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

||TÖBBVALÓ időben mind-egyre sűrűbben foglalkoznak az amerikai magyar lapok azzal a kérdéssel, hogy mi is lesz hát az amerikai magyarsággal. Tarnócy Árpád például ezeket írja az "Akroni Hirlap"-ban:

"A magyarságon sajtósági közöny vett erőt. Az Amerikába szakadt magyart semmi se érdekli többé. A saját sorsa sem.

Igy hallottuk ezt a napokban, ugynevezett autentikus forrásból. És az volt a megállapítás folytatása, hogy a magyarnak már nem kell se ujság, se könyv, se más egyéb kultúra, se magyarság, se angolság, se egyesület, se bál többé.

Hát tisztelettel megkérdezzük: Mikor volt úgy, hogy kellett? Soha se volt úgy. Könyvet csak úgy lehetett eladni, ha annak

minden egyes soráról hasábokat irtunk és egyéb csuszatókat toltunk az ügy alá. Ujságot szintén. Egyéb kulturát szintén. Magyarságot, angolságot, egyesületet, bált ugyszintén csak akkor tudtunk népszerűsíteni, ha egy-két nagyon lelkes "közéleti munkás" lejárta a lábát, kibeszélte a tüdejét és letörte az idegeit érte. Végtelen nagy tisztelet a kivételeknek.

Nem a magyarság lett tehát közönyös, hanem azok fáradtak el, akik eladták a könyvet, kik ébresztgeték a magyarságunkat, ajánlgatták az angolságot, megszervezték az egyesületeket és csináltak a bálakat. El kellett ennek következni, mert semmi sem olyan fárasztó, mint szívet és lelket osztogatni. És könyvet lehetne erről írni. Talán jó cím is volna hozzá: EMBEREK, SIRJATOK!"

Ezeket írja a fajtáját végtelenül szerető Tarnócy Árpád és írása ugyancsak fején találja a szegeit.

Aki az amerikai magyarság 25—30 éves multját igazán ismeri, az feltétlenül aláírja Tarnócy irásának minden szavát. Mert itt valójában amerikai magyarság sohasem volt, hanem voltak ide-oda bizonytalanul mozgó embertömegek, amiket ügyeskedő szélhámosok nyuztak kegyetlenül, annál is inkább, mert a tömeg sose hallgatott a jóindulatu és okos tanácsra. Ami kevés valamire való dolog megesett itt a magyar portán, az egy pár lelkes, saját anyagi előnyeit nem tekintő ember munkájából került ki. S hogy ezek a lelkes emberek vagy teljesen elfáradtak, vagy pedig kidőltek a magyar sorokból, mindjobban meglassulnak az amerikai magyarság szélmalmanak vitorlái s egyszer csak elmondhatjuk a régi

nótával: "Nem zörög a malom, áll a vitorlája."

Nagyon, de nagyon igaza van Tarnócy-nak, hogy semmi sem olyan fárasztó, mint szívet és lelket osztogatni". És könyvet lehetne erről írni "Emberek, sirjatok" címen. De mire való a késő bánat, a keserves siránkozás. Kár, kár visszasírni a haldoklót egy két percre, vagy egy-két órára.

BÉLYEGES PILÓTA

Levinről azt hitték,
Hogy ő is pilóta,
Aki sportból szállt át
Tengeren kinlódva.
De más lett a nóta,
Mert azóta
Lett itt botrány-tenger
S Levine üzletember
Lepottyant a sárba.
Hogy ne menjen kárba
A repülő érdem:
Levine nagyszerűen
Szállít leveleket,
Hogy majd százezreket
Kapjon bélyegekért.
De bezzeg ezekért
Lebillent a mérleg
S Levine uraságra
Ragadt egy nagy bélyeg.
A fene enné meg!

A FELE IS JÓ LESZ

— Bácsi kérem, mibe kerül egy kis luftballon?
— Tíz centbe.
— Nincs csak öt vasam, adjon egy felet belőle.

UJDONSÁG! ÖRÖMHIR!
Tizenkét dollár pénzmegtakarítás,
ha most vesz nálunk a legjobb minőségű HORTON MOSÓGÉPBŐL,
mely gépek jóságát a HORTON
mosógépgyár 60 éves fennállása
biztosítja. Miért fizet Ön, holmi kis
mosógépekért 12 dollártól 20 dol-
lárig többet, mikor itt helyben
megveheti a legrégebbi gyárnak leg-
újabb vívmányát, a mosógépek
terén?

Ha tehát önnek bármikor szüksége lenne egy Mosógépre, úgy bármikor, bizalommal jöjjen be üzletünkbe és mi készséggel állunk rendelkezésére.

**FIVE BROTHERS
GEGUSTESTVÉREK**

vas- és festékkereskedése
8013 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.
TELEFON: CEDAR 1184

ESETEK

TENGERI HALÁSZAT

Ez az igazi! A tengeri halászat horoggal. Nem is ám holmi patakokban vagy ercskében lesni órák hosszat míg valami keserves dürgencs vagy paptetűforma halacska ráakad az ember horgára, hogy szinte szégyenli haza vinni kicsinységénél fogva.

Már a nagy tengerben horgászni egészen más. Ott vannak a nagy halak.

Például a vájting mert csak így mondjuk ezeket a halakat az idevalósiak nyelvén, szép fehér karsu egy hal; igen finom egy ize van. Aztán ott van a nagy kerek tányér formájú fluk, lapos akár az ember tenyere, egyik oldala fehér, a másik sötét barna, de az ize, szintén igen jó. Aztán van whitefish, bluefish, mind jó nagy halak.

Ilyenekre kell halászni, — gondolták magukban Urján Gyula, Raskó József és Ország András, három south riveri jó barátok és igazuk is volt.

South Riveren ilyeneket nem lehet fogni, legfeljebb ha valami ócska kárász formát meg lefiettet, ezt is csak minden hét esztendőben egyszer.

Ezért mentek ki ezek hárman autóval Long Branchre a nagy tenger partjára halászni.

Felkészültek rendesen. Horog volt mindnyájánál kerek csigával és tarisznya a hálnak szintén.

Szivmelegítő szamting is volt náluk. Nem mindegyiknél. Ennek az üvegjét Raskó barátunk kezelte.

Mert ilyen is kell ide. Nem is hiszik némelyek, micsoda hűvös tengeri szellő járás van ott néha azon a magas alkotmányon, ahonnét a halászatot intézik fejenkint egy kyóderért.

Igen magas hely ám az. Az ember lába alatt négy-öt öl mélységben van a tenger színe. Ilyen magasból kell beledobni a horgot.

No most ott áll a halász mozdulatlanul abban a hidegben néha óra számra, míg a halak harapni kez-

denek. Ezért kell oda a melegítő jó ital.

South Riveri hőseink a többiekkel együtt szépen beledobálták horgaikat a vízbe és várták a jó szerencsét.

Közben sűrűn melegedtek a Raskó üvegjéből.

Egyszer csak a csendes beszélgetés közben Urják azt mondja:

— Pszt!

S a másik kettő rögtön figyelni kezdett mert nyilvánvaló volt, hogy valami akadt a horogra.

Próbálja felhuzni, hát nem jön.

— Mi lehet ez rajta, uristen?

— Csavard csak no! biztatják am azok.

— Csavarnám, de nem jön; talán cápa akadt rá?!

— Hadd lám csak én! — mondja Raskó koma és kihajol a korláton, hogy majd segít a másiknak. Mert lehet, hogy csak valami fadarabban akadt meg a horog s az ilyen esetben igen finoman és óvatosan kell azt kezelni, hogy kiszabadítsa.

Egyik kezével a maga horgát fogta, a másikban Urjákét, még vesztére valamelyikük a szamtingot is kérte.

Ahogy aztán a saját horgát hóna alá szorítva egyik kezét szabaddá tette, hogy hátra nyulhasson a zsebéhez, a lába megcsuszott és keresztül esett a korláton.

— Jézus Mária! mi lett ott.

Raskó nyoleszor is megfordult maga körül, míg leért a vízbe; kezében a két horog pálcá úgy forgott mint a kerek küllője. A zsebéből is az üveg kifelé: potty. Az előbb ért a tengerbe mint a gazdája.

Az óriási loccsanásra valamennyi halász oda futott és nagy ricsaj keletkezett:

— Help! Man overboard! Life boat! Life belt — kiabáltak szörnyűködve, már amint ilyenkor szokás.

Valamennyi közt legkevésbé volt megriadva Raskó maga, aki az esést szenvedte.

South Riveri fiu, vízi fiu. Nem

ismeretlen az ilyen előtt a tenger vize.

Ennélfogva szép csendesen uszkálni kezdett a víz tetején, amíg segítség nem érkezett.

Még ő maga mászott be a csónakba. Kivitték a szárazra, semmi baja nem lett, csak épen a két horgot sordorta el tőle az ár... meg az üveget.

Hanem persze a további halászatról köztük már szó sem lehetett. Meg indultak tehát szépecskén haza felé.

Utközben Urják és Ország Endi elkezdtek tünődni, hogy azt mondják: most már mi lesz?

— Hogyan hogy mi lesz?

— Hát otthon.

— Mért otthon?

— Hogy a misziszek mit szólnak?

— Hát mit szólnának? Nekem nincs misziszem. Ha a tiétek meg tudja, hogy beleestem, hát hadd tudja.

— Nem is azért.

— Hát miért?

— Mer hogy hal nélkül menjünk haza; ők meg várják.

Hát ez csakugyan kényes egy pont volt, amit el kellett dönten. Ugy döntöttek el ezt a kényes pontot, hogy a legközelebbi halásbolt előtt megállottak és megvettek négy halat.

Raskó nem vett, mert neki nincs misziszem.

Igaz, hogy olyan halakat vettek, a minőket Long Branchen nem is lehet fogni; de hát tudják is azt az aszszonyok miféle tengeri halakat merre lehet fogni? Hal, hal! mindegy az nekik.

— Aztán el ne árulj ám bennünket, a pofád mindenségit. — így oktatta meg a két házas ember Raskót, mikor a halas bolt elől elindultak.

— Dehogy árullak el dehogy árullak! Mit gondoltok? Talán csak van annyi halász becsület az emberben, hogy az ilyenek felől nem szól odahaza.

Igy aztán a misziszek odahaza szépen megkésztették a halacskákat miket kedves férjcskéik "kihalásztak" a nagy oceánból.

Igen jó halak voltak, csak az aszszonyok kissé kevesellették:

— Nem lehetett többet fogni?

— Igen hideg volt odakint.

— Hm, hm! pedig már megbiztatuk a sógort is, hogy adunk nekik is. Dehát ha nem lehet, nem lehet.

És így csak szűk családi körben falatozták meg a halat jóízűen.

Azt nem is gyanították, hogy a halak a stórból valók voltak. Nem is fogják megtudni soha sem.

“Magyar Hírnök”-ből)

VETERÁN PESTA

régi amerikás és Zöldfülü Marci

MAHÓNAP mán megint elmén a zöreg országba a zöreg Dongó, de nem is csodálom, mer ebbe a kontriba nem sok gyönyörűsége van a sok hátralikással, akik aszt gondolják, hogy a zútság a levegőből is megélhet. Persze a hátralikasok meg a potyolvasók aszt gondolik, hogy a zó pézükön megy a zöreg Dongó a zó kontriba. No, mondok szegény feje, ha arra várt vóna, hogy a zamérikaji magyarok pézin menjen haza, akkor a zutósó itélet napjáig se került vóna a magyar födre.

Magam is szerettem vóna el-menni a zókontriba, mer még most is a számba van az ize a tavaji látogatásnak, akit sose fogok elfelejteni. Hej, de is szép vót az ut a Dunán a gyönyörű Visegrád-ig, ahun a Salamon tornyát is láttuk, de nem azét a Salamonét, akinek a balszeme fénylett, hanem inkább a Salamon kirájét, aki fogoj vót valamikor abba a toronyba. Hát mondok még így is jó dóga vót, mert ojjan kilátás van onnan a Dunára, hogy az igazár csak kirájoknak való. Nem is csuda, hogy Mátyás kiráj igen szerette valamikor Visegrádot. Mondok ha valami fiók kiráj lennék, hát magam is ott laknék abba a fájtos visegrádi erdőbe. No, jó bort is ittunk a visegrádi hegyen, osztég a Herkó Péter ur nagy dikcijót mondott, hogy a szongya mán a paradicsony kertbe is magyarul beszéltek. Hát mokány magyar az a Herkó Péter, aki még a Herkó Péternek se en-

ged abbul, hogy minden a magyar beszédbül gyütt oszt még a Márs csillagon is magyarul beszélnek. Zseny József ur fájtosan ongorázott, Szávay Gyula ur felköszöntöt mondott, Erdős Miklós ur meg segített koccintani. Oszt igen jól mulattunk, merhogy egyig amérikás magyarok vótunk.

Hej, ha én még eccer elkerülök oda, hát beallok bakternek vagy szőlőcsösznek, mer itt mán a stappoló junyiba sincs sok becsület. A zöreg Dongó mozgó pikcséket fog majd ott csinálni oszt elhozi ide a zemérikaji magyaroknak, hogy mindenki megláthassa a faluját vagy városát. Nem tudom, hogy lesz-e majd benne köszönet.

Oszt most jut eszembe, hogy fórgylajkor születésnapja van a zöreg Dongónak hát annyi becsület mán csak lehetne a hátralikasokba, hogy leszurják azokat a betegeket oszt ne mennyen megint garas nélkül a zöreg Dongó a zókontriba.

Mibe kerül a becsület?

Istenben boldogult Csemegi Károly, a büntető-kódex nagynevű szerzője a szabadságharc után, — amelyben mint őrnagy szervezett egy nemzetőr-zászlóaljot, — fogoly gyanánt a budai Ferdinánd-kaszárnyába került. Betegségének és jóakaróinak köszönhetette, hogy nem került..... följebb.

Kiszabadulva, ügyvéddé lett Aradon, a hol igen sok baja volt a császári hatóságokkal. De az elnyomatás évei neki is használtak, mint igen sok embernek. Nagy tudományát az ötvenes évek "csöndjében" szivta magába. Népszerűsége is terjedt.

Később, mint tudva van, az alkotmány helyreállítása után az igazságügyminiszteriumba lépett, mint titkár. Azután a kódexet megcsinálta. Államtitkárrá és európai hírvő tudóssá lett.

Sovány nyugdíjban, egyszerű ember gyanánt halt meg, mint annyian ama nagy kor gyermekei közül, akik még nem értették a vagyonszínálás mesterségét. Bár némely más dolgokat jól tudtak

Már mint curiai tanácselnök-höz beállított egyszer hozzá egy régi aradi kereskedő-kliense. Csak ugy becsület okából. Lehet, hogy egykori ügyvédjének a dicsőségében is sütkérezni akart egy kicsit.

Beszélgetés közben a vendég egyszer sunyi pillantás kíséretében ezzel a kérdéssel fordul a tudós bíróhoz:

— És hol vannak excellenciának a házai?

— A házaim??

— Igen, igen. Bizonyosan szerzett már egy-két házat, például az Andrassy-uton?

— Az ördögöt szereztem. Hiszen mindig állami alkalmazott voltam. A fizetésem pedig kellett magamra és a családomra. A könyvtáramon kívül egyáltalán nincs semmim.

A régi kliens nagy szemeket meresztett. Azután elismerő mosolyra derült ki az arca és ósdi gyöngédséggel megveregette Csemegi vállát:

— Hja, hja! Persze. Tudom. Becsületesnek maradni.... jaj... az sok pénzbe kerül!

Az ég felé fordította a szemit, hogy ezzel is mutassa, milyen sok pénzbe kerül.

ÜGYVÉDTANÁCS:

— Ügyvéd ur, — kiált a kereskedő az ajtaja előtt elhaladó prókátorra.

Az ügyvéd visszafordult:

— Nos, mi tetszik?

— Nem lenne szives megmondani, hogy jó-e ez a husz dolláros?

Az ügyvéd megnézi a pénzdarabot és azt mondja a kereskedőnek, hogy jó.

— Kérem vissza a pénzemet, — szól ijedten a kereskedő.

— Itt van tizenöt dollár, választ nyugodtan az ügyvéd, — öt dollár nekem jár a tanácsért.

DR. MAJOROS JÁNOS MAGYAR FOGORVOS

Buckeye Road és E. 117 utca,
a Regent-színház épületében.
Rendelő órák: Hétköznap d. e. 9-től
este 8 óráig. Vasárnap 2—5 óráig.

A NAGY IRÓ

Vágjuk ki egész világosan, hogy Magyarországon ma kétféle irodalom van, hiszen, aki megfigyeli, ugyis látja.

Az első fajta a haza földjéből nő ki, mint a buza, a rozmaring, vagy a napraforgó. Vagy mint a pásztorgyerek tilinkója. Vagy — nem bánom — mint a fűzfasip.

Ez az irodalom alkut nem ismerő makaességgel ragaszkodik a magyar élethez. Alakjai magyarok. Seba, ha paraszt, ha gentry, főúr, kispolgár, béres vagy kocsis az az alak. Csak magyar legyen, magyarul gondolkozzon, magyarul beszéljen (hej, hej!), magyarul cselekedjen. Itt éljen köztünk. Ismerjük. Tudjuk, hogy mi az értelme az életének. És akármilyen picike, mégis részeeskéje legyen ennek a mi magában is megálló világunknak.

A másik irodalom csak bravuros művészet. Olykor büvészet. Sokszor elmebeli és szívbéli zsonglőrség. Vajmi gyakran esepürágás. Alakjai olyanok, mint a divatlapokból kivágott képek. — Érdekesekek, szépek is, de egyformák. Vagy mint a sakkfigurák. Mesésen érdekes partikat lehet velük játszani, de azért például Párisban, Amsterdamban, Londonban, Kopenhágában, Berlinben és Bécsben is csak ugyanolyanok.

Nincs magyar levegőjük, annál kevésbé van magyar jellemük. Amit gondolnak, beszélnek és

cselekszenek (közönségesen házasságtörést szoktak csinálni), fölötté érdekes. Leköti az ember figyelmét. Nyelvük is esillog, mint a briliáns, de ha az egész művet megkopogtatja az ember: fahangot ad. Nincs bennük magyar élet. Magyarul vannak írva (néha jól is) de nem magyarok. Németül, franciául, angolul, svédül, dánul éppen olyanok lennének. Világekkék. Mindenkinek tetszenének és mindenki elfelejtené őket egy nap alatt.

Az irodalmi világban állandó beszéd tárgya ez a két irány. Az írók sokat vitatkoznak és veszekszenek miatta, de nagy kár, hogy Gyulai Pál óta a kritika nem nagyon foglalkozik velük.

Mert ennek a két iránynak nyilvánosan, a nagy művelt közönség előtt kellene összeverekedni. És nyílt háboruban kellene küzdenie a jövőt. Eppen úgy, mint ahogy ez a filozófiai téren történik.

Egyszer a nagy palóc előtt nagyon dicsérték egyik jeles írónkat, akinek nagy tehetségéhez semmi kétség sem fér. Csakhogy ez az író idegen, egyforma levegőben szokott írni és alakjai ép úgy lehettek volna franciák, mint németek. Csak éppen magyarok nem.

A nagy palóc türelemmel pislogott a magasztalások alatt és olykor helyeslőleg integetett.

A dicsőítő ur ettől azután nagyon is nekibátorodott:

— No látjátok; Mikszáth is igazat ad nekünk!

A nagy palóc egyet hunyorított a balszeme külső szögletével:

— Hát persze, hogy persze. — Óriási tehetségű, nagy író az! Csak az a kár, hogy mindig oly rossz dolgokat szokott írni.

Kenedi Géza

FÖLDIKÉM!

Maholnap itt a kánikula, kiizadhatnád már azokat a betegeket.

D. B. STONE MAGYADUL BESZÉLŐ ANGOL ÜGYVÉD

822 Leader-News Bldg. Cleveland, O.
A Superior és East 6-ik utcák sarkán
Telefon: Main 7090 és Central 1388.

Szives tudomásul

Szives tudomására hozom az amerikai magyarságnak, hogy e nyáron újból Magyarországra készülök. Utazásom főcélja az, hogy odaát minden városban felolvasást tartsak az amerikai magyarokról és pedig mozgóképek kíséretében.

Akik e nyáron készülnek az óhazába, intézzék sorukat úgy, hogy minél többen mehessünk együtt.

Julius 12-én indulok a North German Lloyd "Berlin" hajóján.

Akiknek Magyarországon valami elintézni valójuk van és rábizzák a dolgot, úgy tehetségem szerint elintézem.

Ez alkalommal újból végigjárrom Magyarországot, de különösen is Sopron, Heves, Borsod, Abauj és Veszprém megyéket s a Balaton tájékát.

Akiknek üzenetük, vagy elintézni valójuk van, tudassák azt velem minél előbb.

Lekvárt, dunnát és káposztás követ senkinek se hozok.

KEMÉNY GYÖRGY

A detroiti magyarság előnyösen ismert, legjobb házfestője és papirozója

HUNGLER SÁNDOR

405 S. HARBAUGH STREET,
elvéllal bármilyen kis és nagy munkát s azt a legnagyobb szakértelemmel és jutányosan végzi. Minden munkáért jótállást vállal.

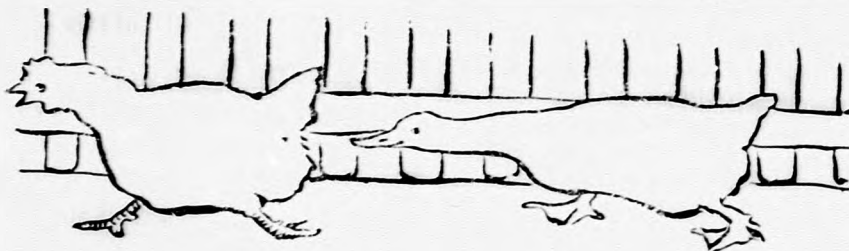
SCHWARTZ B.

2825 EAST 79TH STREET,
CLEVELAND, OHIO

Hajójegyek minden vonalra.

Fényküldés a világ minden részébe.

JOGI TANÁCS ÉS KÖZJEGYZŐI
ÜGYEK ELINTÉZÉSE

RÖVID IGAZSÁG

Ha az ember valamely német vagy francia irodalmi dolgozat mellé odaállítja annak a jó magyar fordítását (de ne nyelvtudós fordítsa!), akkor esodálkozva veszi észre, hogy a magyar szöveg majdnem egyharmadával rövidebb.

Ez a magyar nyelv kifejező erejétől van. A mi nyelvünk a klasszikus latin nyelv mellett növekedett föl, de a maga erejéből. Ez is, az is hatalmas lakonizmusokra képes. Az erős cseesemőnek jó szoptató dajkája volt: jobb, mint a későbbi száraz dajkái. Ezek már sok mindenféle vásott-ságra tanították.

A történeti magyar nyelvtípus most már visszavonulóban van a puszták felé. Sok ellensége van. A budapesti mekegő és áradozó magyarság, a képviselőházbéli lompos magyarság, továbbá a vas utak és az olesó hírlapok nyelve üldözi már a magyar faluból is kifelé, ki ki, a pusztára a pásztor-emberek és a esősök közé. Lassankint ide kell kizarándokolni a nyelvtudósoknak is, ha valamin összevesznek. Pedig mindig jobban és mindig többet veszezszenek.

Bizony pedig jobban tennék, ha a szavakon való nyargalászás helyett a magyar nyelv kifejezésbeli kincseit gyűjtenék össze, a meddig lehet. Ez volna az ugynevezett frazeológia.

Látjuk [Deák Ferenc adomáiban, Eötvös Károly beszédeiben is. Eötvös Károly, a vajda még tudott "parasztul", de utána már alig valaki. Amit ő mondott, annak még volt bunkója, de amit a többi beszél, az olyan kétségbejéjtőleg lapos, mint a vonalozó és olyan sima, mint a nádpálea.

De ez csak elüljárója egy kis esetnek, ami éppen ebbe a dülőbe tartozik.

Akkor történt a nyolevanas években, amikor a szentendrei gör. kel. püspöki székre Petrovics Gyerászim helynök volt a jelölt. Mindenki szívből kívánta neki a püspöki széket.

Tudjuk, miképpen volt az eset. Egy kalandor-képviselő elhitette vele, hogy a szerenese kerekét is meg szokás kenni néhány ezer forinttal. A pénz esáléra ment és a tiszteletreméltó Gyerászim nem Fortuna szekere, hanem a barynai kocsira ült föl. Nagy lárma volt e miatt a dolog miatt és ebbe bizony belefűlladt az ő püspöksége is.

Az egyházi férfinak tisztessége volt abban, hogy az újonnan kinevezett főpapok csakugyan szoktak valami "homágiomot" adni közecélokra; csakhogy ezt utólag teszik, önként és nem is kenés irányában. Erről hallott valamit harangozni és ezzel ejtették törbe a naiv egyházi férfit.

Ott pedig, ahol én nyáron lakom, Izbégben, a szentendrei püspöknek van egy kis birtoka. Veteményes kert, rét, gyümölcsös, mi-egymás. Persze abból a püspöki asztal kevesett látott, kivált az interkalára alatt. Ha máskor is ellopkodják a termést, hogy ne tennék olyankor, a mikor gazdája tulajdonképpen nincs is.

A kis birtok egy vén honvéd őrizetére volt bizva, aki a esősházban úgy élt mint valami elátkozott királyfi. Ennivalója kikerült a veteményeskertből, innivalója pedig szintén. A technika mai vivmányai szerint az uborka, paradicsom, tök, paszuly, erjedés nélkül is átváltozik borrá, pálnkává, csak koresmáros kell hozzá.

Szóval az öreg hallgatott, evett-ivott (különösen ivott) és fényes multjába tekintgetett vissza.

Ebbe pedig érdemes is volt

visszatekintgetni. A jámbor remete-esős 1848-ban egyike volt ama jeles magyar huszárfiuknak, akik Gácsországból a haza veszedelmének hírére körösztlüválták magukat a Kárpátokon. Mint Lenkei-husár harcolta végig a mithikus harcot és a szabadságharc érdemkoszoruját még akkor sem vette le a melléről, amikor aludt.

Alkonyatkor rendszeren ott heveredtünk le a esősház előtt és ha az öregnek szabad napja volt (tudniillik ha nem volt beállítva), nagyokat beszélgettem vele. Azaz, hogy csak én beszéltem nagyokat; ő csak röviden felelgetett.

Egyszer lassan ráfordítottam a beszédet a gazdája, vagyis a Petrovics Gyerászim esetére, hogy hallott-e felőle?

— Hallani hallottam, de kevés gondom van rá.

— Dehát mégis mit gondol, lesz-e püspök az öregből? Mert ime mindenki dieséri.

— Hát hiszen diesérni diesérem magam is, mert valósággal jó ember; de még sem lesz belőle püspök.

Az ok irányában sehogy se birtam az öreggel dülőre jönni, pedig a szeme sarkából látszott, hogy neki megállapodott itélete van.

— Azt mondják, valami pénzt adott valakinek, de kitűdött és most más püspököt keresnek.

— Az a! Sok mindenfélét beszélnek. Hosszu a nap, kérem alássan.

Tömködté a pipáját és szanaszét nézegetett. Megint elővettem:

— De bácsi, maga sokat tapasztalt már az életben, hát mégis csak jobban kitalálja, hogy mi az igazság, mint mink, fiatalabak.

Nagyokat gondolkozott és hűmögött magában:

— Hát én csak a magam eszinek az ura vagyok.

— No de mégis! Hiszen a maga régi jó esze többet ér, mint a mi buti fejünk.

Ez megtetszett neki.

— Hát megmondjam?

— Meg, meg!

— Hát kérem azért nem lesz püspök a Gyerászimból, mert rossz helyre tette a pénzt.

Kenedi Géza

“SAMU” MEGSZÓLAL

K. Nénik és Bácsik! Biztosan azt gondolták, hogy megnémultam, mert olyan régen hallgatok. Pedig dehogy is némultam meg. Igaz, hogy leestem a cseresznyefánkról és beleharaptam a nyelvembe, de egyéb bajom nem esett. Azért hallgattam, mert megmondtam, hogy ha a nénik és bácsik nem fizetnek a Dongóért, akkor én nem beszélek potyára. Most se szoltam volna, de az édesapám nemsokára indul Magyarországra, gondoltam tehát, hogy most már megszólalok. Ne tegyenek úgy a nénik és bácsik, mint a mult éven tettek, hogy míg odavolt az édesapám, hát a nagyharangra bizták a fizetést. Igaz ugyan, hogy most se nagyon szeretnek, de majd én leszek a kollektor és megmutatom, hogy velem nem lehet úgy kukoricázni, mint az öreg Dongóval.

Majd a jövő Dongóban megláthatnak a nénik és bácsik mezőkövesdi ruhában, de karikás is lesz a kezemben. Már pedig nagyot lehet ám ütni azzal a hortobágyi karikással.

VASUTÉPÍTÉS

Egy kis krónikás eset arról, hogy a miniszterelnökök hogyan látják az erkölcsös világot.

Olyan időben történt, amikor az erkölcös járványosan lépett fel. (A járvány különben nem tartott sokáig.)

A lapok csupa tisztaságról, az idők megújulásáról és az aranykor elkövetkezéséről irtak. Szóval olyan derült idő járt, amikor a vén közéletbeli medvék összeráncolják a szemöldökjeiket és elégedetlenül morogva bujnak vissza a barlangjukba.

Az egyik közéletbeli nagyság, előkelő, gazdag ember, hirneves történelmi név viselője, elment Bánffy miniszterelnökhöz, hogy a vármegyéje fővicinális vasutját sűrűsse.

— Kegyelmes uram, végezzétek már el. Már egy esztendeje szalad-

gálok vármegyénél, városnál, kormányánál, pénzembereknél, de nem megy. Pedig tudhatod, hogy a vármegyémnek valóságos megváltás volna ez a vasut.

A miniszterelnök tudakozódott és sűrűn köhögött.

— Hm, hm! Baj, baj. Azután mondd meg őszintén, mennyivel vagy te érdekelve ebben a vasutban?

— Hát semmivel. Még a birtokomon sem megy keresztül. De a vármegyéért teszem, tiszta közérdekből. Ha én mondom, elhiheted.

— No, no. Persze, hogy elhiszem. Ismerem az aktákat is. De látod, éppen ez a baj. Menj haza és “érdekeltesd magad”, mondjuk, legalább úgy 50—100 ezer korona erejéig. Próféta ugyan nem vagyok, de az a tapasztalatom, hogy akkor — menni fog.

A közérdekű ur megcsóválta a fejét, és hazament. Egy esztendő múlva már vígan füttyült az új vasut.

HAZAFIASSÁG

Kállay Béni, a bosnyák alkirály nemcsak genialis államférfiu volt, hanem egy csöppet humorista. Ezt a nemes tulajdonságát írói multjából vitte magával magas állására és ott sokszor nagyon jó hasznát vette.

Egyszer Kállay valamely nagyobb rendbeli magyar vonatkozású munkát irt és erre is, mint mindenre ami magyar, különös gondot fordított. (Ezt a szép tulajdonságát csak halála után hitték el neki is.) Kiváltképpen arra volt gondja, hogy írásában elkerülje a nálunk szokásos sallangokat és hazafiui rugaszkodásokat. Nem szerette a pózokat soha, de a dolgok lényegében annál erősebb volt.

A kész munkát azután átadta egyik bizalmas emberének, hogy mit szól hozzá? A megtisztelt magyar uríember, tekintettel a szokásokra, bátran meg is jegyezte:

— Nagyon jó, sőt nagyszerű. Csak azt akarom megjegyezni, hogy nincsenek benne hazafiasságra buzdítások.

Kállay komolyan nézett rá:

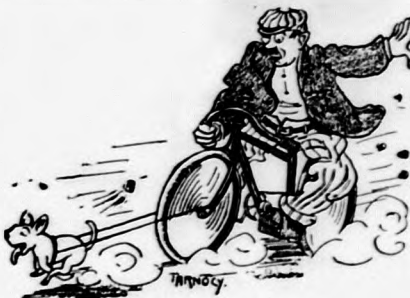
— Hát azután mire valók azok a buzdítások?! Hiszen mink valamenynyien jó hazafiak vagyunk biztatás nélkül is. Szégyelleném, ha erre is biztatni kellene a magyart.

— De mégis — vetette ellene a másik, — nálunk a hazafiasság mindig jó benyomást okoz és mindenki becses dolognak tartja.

Kállaynak a szeme szögletében hirtelen megjelent az a bizonyos vonás, ami guny is egy kicsit, mosoly is:

— Ezt jól mondod. A hazafiasság nálunk csakugyan nagyon becses dolog, mivel pusztán csak abból is nagyon sokan jól megélnék.

A kézirat persze változatlanul került a nyomdakerek közé.

A KIS SZÉGYENLŐS.

A napokban a Vörösknél arról folyt a vita, hogy a Varga Joe, ki az elmúlt hetekben nősült, nagyon szégyenlős.

— De mennyire — szolt közbe a fiatal felesége. Ha golyát lát, lesüti a szemét.

REFORMÁTUS

A falusi suhanc orvosságért volt a patikában, a gyógyszerész kiadja neki és azt kérdi:

— Hát ostya kell-e hozzá?

— Nem kell annak ostya kérem, — mondja a suhanc — hiszen református!

JÓ TAVOL

Ara (völegényéhez): Ugy-e Bé-lus, a lakodalom után jó pár utcával költözünk el mamáéktól?

Völegény (konsternálva): Mit? Pár utcával, nem! Egy pár állammal.

SZIVES TUDOMÁSUL

NEW BRUNSWICK-ON Sütő Ferenc, Bethlehem-ben pedig Hacker Ferenc honfitársaink voltak szivesek elvállalni a Dongó képviseletét. Ajánljuk őket a magyarság jóindulatába.

DRÁGA FÖDIKEM

Buzogánnyal repesszék meg a kopakod, ha a Dongót potyán olvasod!

DOMBY M.

8021 HOLTON AVE. Cleveland, O.

A leghiresebb magyar muffoló Clevelandban, aki még a holdvilágot is elmuffolja. Még pedig ha kell, akár elmuffolja. Még pedig ha kell, akár Piripócsra. Telefonáljon: Pennsylvania 502-J.

PETRÁS LAJOS
ÜGYVÉD, VÁROSI TANÁCSOS
Irodái:
1040 Guardian Building
8917 Buckeye Road
Telefon: Main 6530 Garf. 2110
Lakás telefon: Cedar 996.
CLEVELAND — OHIO

SZÓT KÉREK

ELETBÉVAGÓ kérdéseket görget az "Akroni Hirlap"-ban Tarnóczy Árpád, aki igazi költő módjára jajdul fel sűrű egymásutánban az amerikai magyarok sorsa miatt. Egyik feljajdulása így szól:

"Aki nem hiszi, hogy az öreg amerikai sorsa csakugyan kétségbeejtő, az kérdezze meg a gyárból kiöregedett Mr. Öregamerikást, hogy: Hogy van?"

Minden családnak van néhány száz vagy ezer dollárja, de nem tud vele mit csinálni. Fogalma sincs arról, hogy hol kezdje az öregségét. Egyik se gondolt arra, hogy így is lehet egyszer. És temérdek öregamerikás van. Annyira sok, hogy a magyar sajtónak okvetlen kell foglalkozni ezzel a kérdéssel. A lehető legnagyobb udvariassággal megkérdezzük tehát az amerikai magyar újságokat, hogy mi a véleményük ebben az ügyben. Mit lehet tenni az utolsó magyar mohikánokért? És ne resteltessek egyetlen lapnak sem válaszolni az Akroni Hirlap kérdésére, mert ez a lap nagy tömeg magyart képvisel."

Lélekbemará feljajdulás ez, amire feleletet vár Tarnóczy kenyere sem. Hát ezekre a kérdésekre vagy nincs felelet, vagy ha van, akkor kötetekben se lehet rájuk megfelelni, mert hiszen rá kellene mutatni azokra az okokra, amik 30 esztendőn keresztül mai szomorú sorsára juttatták a Mr. Öregamerikást.

Vissza kellene térni az eredendő bűnökre s ez nagyon kellemetlen lenne mostanában, amikor az amerikai magyarság történetét írják egykorú újságriportok alapján, amik természetesen nem mutatnak rá a különféle történések igazi okaira.

A Tarnóczy Árpád kérdésére csak egy-két vastos kötetben lehetne igazán megfelelni és pedig úgy, ha megírnék oknyomozólag az, amit meg nem írtak.

A Tarnóczy nagy kérdésére helyszüke miatt ugyancsak kérdésekkel vagyok kénytelen felelni. Tarnóczy azt kérdezi, hogy mi lesz azokkal a családokkal amelyek mindenképpen van néhány száz vagy ezer dollárja, de nem tudnak vele mit csinálni. Kérdem én: mi lesz azokkal a magyar újságosokkal, akiknek se néhány ezer, se néhány száz dollárjuk nincs és akik felőrlődtek a taposó malomban? Miért nem valósult meg az a mozgalom, amely 25 éven át legalább hat esetben meg akarta alakítani az amerikai magyar újságosok egyesületét? Miért nem irányi-

Csalinál a csárda
Ki van festve,
Odajár a magyar
Nappal s este.
Aki oda bemegy,
Sohse reszket s fázik,
Mert a Csáli csárdájában
A jókedv tanyázik.
52 Rano Street, Buffalo, N. Y.

tották annak idején okosan és becsületesen a "zöld" bevándorlókat és miért dugták őket dohos bányákba. tüdősilányító gyárakba? Miért támadták kegyetlenül a Fecsókat és Zborayakat, akik a magyart vissza akarták vinni a természet ölére az ösfoglalkozáshoz? Miért nem alakulhatott meg 28 évvel ezelőtt New Yorkban az amerikai magyar bank, amely ma hatalmas támogatója lenne úgy a Mr. Öregamerikásnak, mint a tönkresilányított magyar szülőháznak?

Ha ezekre a kérdésekre és még sok-sok más nehéz kérdésre megtalálja az ember a feleletet, akkor azután kiviláglik hogy miért olyan kétségbeejtő a gyárból és bányából kiöregedett Öregamerikás sorsa.

De a kiöregedett magyar újságos sorsa még kétségbeejtőbb, amint azt a Simák, a Rudnyánszkyak, Pestiek, Fáiak stb. sorsa mutatta és még szomoruban mutatja majd rövidesen a mi sorsunk, amellyel az utolsó magyar mohikánok kidőltével a kutya se fog törődni.

Feleletnek nem valami jó felelet ez, Tarnóczy kenyeres, de talán mégis csak több a semminél.

Magyar szeretettel

KEMÉNY GYÖRGY

HONFITARS!

Még mindig nem untad meg a keresztelest?!

Nagymagyarországért!

Ezen a címen hatalmas kötetet állított össze

VOLLAY FERENC

debreceni tanár az utolsó évtized legszebb magyar

hazafias költeményeiből.

A szavalásra rendkívül alkalmas kötet postai szállítással együtt

Egy dolláre 50 centbe kerül és megrendelhető az alábbi címen:

VOLLAY FERENC
CSAPÓ UTCA 63. DEBRECEN,
Hungary.

W. H. SCHWARTZ

Első magyar ügyvéd és hites közjegyző
Ohio államban. 512 Society for Savings
épületében. Cleveland, O.

TELEFONOK:
Cuhahoga Central 3350E. Bell Main 5720

TALÁNY

MI EZ?

Kü kü üllő KÜ KÜ ÜLLÖ
Kü kü üllő KÜ KÜ ÜLLÖ

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1927 július 5.

A május 15-iki számban közölt talány megfejtése:

HATVANHÉT

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Andrin Antal, Galba János, Szittner J., Péntek János, Kis Péter, Hován Anna.

A jutalmul kitűzött könyvet Szittner J. (McKeesport) nyerte meg.

A DONGÓ OLVASÓIHOZ

Nemsokára elindulok Magyarországra felé, hogy ott felolvasásokat tartsak az amerikai magyarokról és érdekes mozgóképeket hozzak az amerikai magyaroknak. A magyar becsület nevében még egyszer felkérek mindenkit, hogy utrakeléselem előtt tegyen eleget kötelességének. Ne kívánja azt senki, hogy sok-sok keserűséggel menjek el innen a szülőházába.

Mit irnak az előfizetők?

Itt küldök 3 beteget a Dongóért, mert most már tavaszodik és nem tetszik nekem, hogy nem dong körültem a Dongó. Azonkívül küldök 2 dollárt a "Vas Andrásért", ez ugyan már a harmadik, de az egyiknek más fogta pártját, a másik pedig mint jó magyar otthon maradt és nem jött velem vissza az ősszel. Így azután újból megrendelek egyet, hogy ne éljek magánosan, mint a remete, hanem legyen egy bodim, a ki olyan mint a vas.

Hallottam, hogy Kemény ur újból meglátogatja a szülőföldet. Sok öröme lehetett otthon, hogy szegény tönkretett szülőházánk szépen fejlődik, mert nem nyomja a Habsburg-átok. Remélem hogy a jövő télen szép mozgóképeket láthatunk itt Magyarországról.

Milwaukee, Wis. Zsoldos Lajos

Elkártyázott feleség

Egy tekintélyes járszági földbirto-
kos ellen válópört indított a felesé-
ge s egyben büntető feljelentést is
tett ellene. A feljelentés szerint a
férj megváltoztatta szolid életmód-
ját, iszákos és kártyás lett. Egy al-
kalommal az asszonyt is magával
vitte mulatozásához, aki azonban
nem sokáig bírta az iramot, haza-
ment és lefeküdt. Másnap aztán fur-
csa dolgokat hallott a faluban. Bes-
zélték, hogy az elmúlt éjszaka a fér-
je vesztett a kártyán s a végén el-
vesztette — őt, a feleségét is. Nem
végleg, csak rövid időre. A nyertes
a falu jegyzője volt. Megtudta az
asszony azt is, hogy aki az éjjel
hazatért hozzá és kora reggel eltá-
vázott hazulról, nem a férje, hanem
a — jegyző volt. Az asszony eleinte
nem hitt a megdöbbentő pletykának,
de mert férje az emlékezetes éjszaka
óta nem tért többé hozzá vissza,
kénytelen volt a szállingózó hírek-
nek hitelt adni. Erre aztán megindi-
totta férje ellen a válókeresetet s
ugyanakkor bűnvádi feljelentést is
tett a különös észjárású férj ellen.

Jóralavó magyarok

Ujabbán a következő jóralavó ma-
gyarok szereztek előfizetőket a Don-
gónak:

Nagy József Homestead, Tomor
Antal Kenmore, Dravetz M. József
Allentown, Kovách János St. Clairs-
ville, Olsavszky S. Newark, Fodor
K. József Aurora, Tanay F. Detroit,
Pohl János Dayton, Szabó B. Lacka-
wanna, Németh József Granite City.
Ignátz István Akron.

Fogadják a Dongó köszönetét.

MAGYAROM!

A szunyogok tartsanak rajtad
lagzit, ha potyán olvasod a Dongót!

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA
A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál
a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsam-
ozó intézete, amely a legjobban
berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendel-
kezésére. Lakodalmakra és keresz-
telőkre a legjobb gépkocsikat tartja

8923 BUCKEYE ROAD,
CLEVELAND, O.
MINDKÉT TELEFON.

A "Dongó" postája

N. J. Köszönet a betegekért. Igen,
az a baj, hogy egynek jár a lap, de
tizen is olvassák. A legnagyobb baj,
hogy az az egy is ritkán fizet.

B. K. Faragunk belőle valamit.

B. E. Köszönet a betegekért meg
az utralavó jókivánságért. Ha mind
ilyen pontosak lennének a Dongó
előfizetői, akkor nem fájna az öreg
Dongó feje.

L. M. Muffolnak lesz rá gondolja.

T. A. A küldött tréfákat kidong-
juk

Sz. B. Már vagy hat helyre meg-
irtuk, hogy nem maga küldte be
azokat a dolgokat, hát mit akarnak
még?!

Zs. L. A betegekét megkaptuk, a
Dongót és "Vas András" elküldtük.

A "Dongó" képviselői

ALPHA, N. J.: Varga András.

AURORA, ILL.: Fodor K. József.

AKRON, O.: Ignác István.

ALLIANCE, O.: Szabó Károly.

ALLENTOWN, PA.: Dravetz József.

BETHLEHEM, PA.: Hacker Ferenc.

BUFFALO, N. Y.: Szabó Bertl.

és Puj Péter.

BRIDGEPORT, CONN.: Rakatzky M.

CHICAGO, ILL.: Laky Béla.

CLEVELAND, O.: Bazsó András.

COLUMBUS, O.: Mrs. M. Oláh.

DAYTON, O.: Pohl János.

DONORA, PA.: Turfa Sándor.

DUQUESNE, PA.: Sapos M. J.

FRANKLIN, N. J.: Bene András.

HOMESTEAD, PA.: Nagy József.

KULPMONT, PA.: Marosi György.

LACKAWANNA, N. Y.: Szabó Bertl.

MILWAUKEE, WIS.: Beleznay F.

NEW BRUNSWICK, N. J.: Sütő

Ferenc.

NEW YORK, Demeter K. József.

NEW CASTLE, PA.: Bumbulucs J.

NORTHAMPTON, PA.: Princz Lőrinc

PASSAIC, N. J.: Papp D. Károly.

PITTSBURGH, PA.: Vezendy Imre.

PHILLIPSBURG, N. J.: Németh

Zoltán

PERTH AMBOY, N. J.: Belső Károly.

PITTSBURGH KÖRNYÉKE: Anda-

házy A. Sándor.

ROEBLING, N. J.: Agócs József

SHARON, PA.: Kuti Tamás.

ST. CLARVILLE, O.: Kovách János.

TRENTON, N. J.: Rinyu György.

KEMÉNY GYÖRGY
ELŐADÁSAI MAGYARORSZÁGI UTJÁRÓL
ÉRDEKES MAGYARORSZÁGI
MOZGÓKÉPEK

KISÉRETÉBEN

A legközelebbi előadások TOL EDOBAN, CLEVELANDBAN
és AKRONBAN lesznek.

RENDKIVÜLI ÉRDEKES KÉPEK Budapestről, a Hortobágy-
ról, a Dunántulról, Egerből, a Balatonról, Debrecenből, a Nagy-
alföldről, Kassáról, Székesfehérvárról, Szombathelyről, Mező-
kövesdről, a Bakonyból, Zircről. Pécsről, Kisberről és Magyar-
ország több más helyéről.

MINDENKI NÉZZE ÉS HALLGASSA
MEG EZT A RENDKIVÜLI ELŐADÁST